

**Πόλεως Μνήμες I, Περιοχές της πόλης μας
&
Πόλεως Μνήμες II, Μνημεία της πόλης μας**

9^ο Γυμνάσιο Πατρών

www.9gympatras.wordpress.com

9gym-pat@sch.gr

Σχολικό έτος 2015-2016

Δίκτυο: «Η Βικιπαίδεια στα σχολεία δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης Αχαΐας μέσα από πολιτιστικά προγράμματα Τοπικής Ιστορίας» (πilotική υλοποίηση)

9^ο Γυμνάσιο Πατρών

Σχολικό έτος 2015-2016

Η ομάδα μας

A1

- ☺ Βελλιανίτης Γιάννης
- ☺ Βρυώνης Νίκος
- ☺ Γαβριήλ Αθανάσιος
- ☺ Μαργαρώνης Νικόλας

A2

- ☺ Ξούλος Γιάννης
- ☺ Ορούτσι Αρμέλα
- ☺ Σαράντης Βασίλειος
- ☺ Σκέβι Λουσιάνο
- ☺ Τζελέπης Αθανάσιος
- ☺ Τσάκας Μάριος
- ☺ Φιλιππόπουλος Φίλιππος
- ☺ Ψωμιάδης Λύσανδρος
- ☺ Φρούντζος Μάξιμος
- ☺ Χριστόπουλος Ηλίας

B1

- ☺ Ανδρικοπούλου Βασιλική
- ☺ Αυγεράκη Αγγελική
- ☺ Κανελλοπούλου Ειρήνη
- ☺ Καραπαναγιώτης Δημήτρης
- ☺ Κιρκώφ Παναγιώτα

B2

- ☺ Κοσμοπούλου Μαρία
- ☺ Παπαδοπούλου Μαρία Κω/να
- ☺ Ξυπολιά Ανδριάννα

Γ1

- ☺ Καρέλα Μαρία

Γ2

- ☺ Κουμαράκος Μηνάς

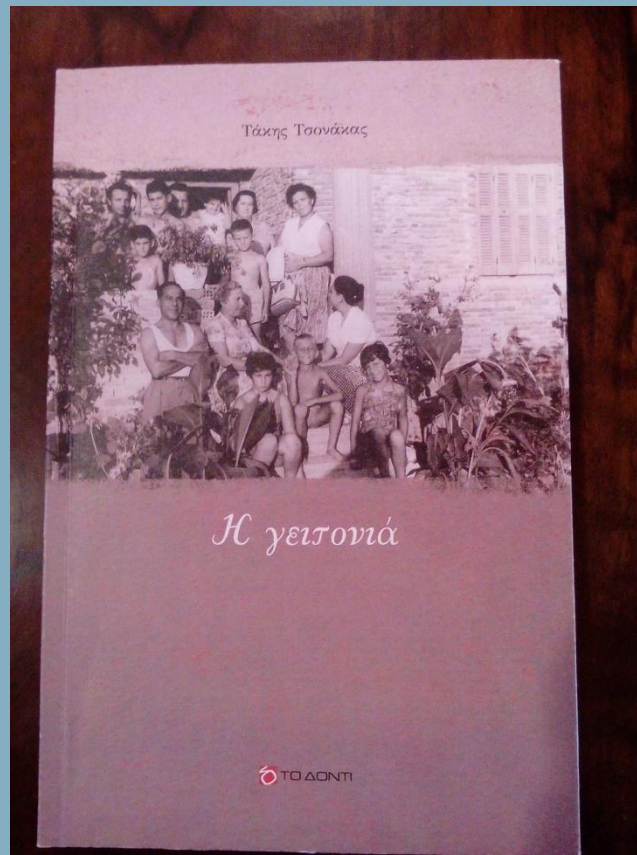
Οι καθηγήτριες:

Μπονάτσου Ελένη (ΠΕ02) elbonatsa@gmail.gr

Παναγιωτοπούλου Ανδριάννα (ΠΕ02) annipan4@gmail.com

Σκρεμμύδα Νικολέτα (ΠΕ34) n_spatra@yahoo.com

Αφορμή για την υλοποίηση του φετινού μας πολιτιστικού προγράμματος στάθηκε το βιβλίο του **Τάκη Τσονάκα «Η γειτονιά»**. Στο οπισθόφυλλο του βιβλίου του ο συγγραφέας σημειώνει:

Σκοπός μου ήταν να περπατήσω στη γειτονιά των παιδικών μου χρόνων, να αναπνεύσω το άρωμα της εποχής εκείνης και να αισθανθώ πάνω μου «τον τρυφερό μα και αβάσταχτο ουρανό» της παλιάς μου γειτονιάς, όπως λέει και ο Μάνος Χατζηδάκης στην «Οδό ονείρων».

Σε κάθε ελληνική γειτονιά των αρχών της δεκαετίας του 1960 περίπου τα ίδια συνέβαιναν. Οι γειτονιές όμως δεν ήταν ίδιες, είχαν διαφορές. Διαφορές στις λεπτομέρειες και όχι στα γενικά. Διαφορετικός ο χαρακτήρας των ανθρώπων, διαφορετική η συμπεριφορά, διαφορετική η νοοτροπία... Αλλά και οι μυρωδιές των κήπων, των ανθρώπων και του αέρα, διέφεραν από γειτονιά σε γειτονιά...

Έτσι κι εμείς σκεφτήκαμε να αναζητήσουμε πληροφορίες για το παρελθόν της γειτονιάς μας, του χώρου που γεννηθήκαμε, μεγαλώνουμε, πηγαίνουμε σχολείο και φροντιστήριο, παίζουμε και συναντούμε τους φίλους μας.

Στόχος μας δεν ήταν να ερευνήσουμε επιστημονικά και σε βάθος κάθε περιοχή και μνημείο, αλλά να πάρουμε μια γεύση, μια μυρωδιά.

Βρήκαμε, λοιπόν, βιβλία που αναφέρονται στην πόλη μας: ιστορικά, ταξιδιωτικά, λογοτεχνικά.

Συγκεντρώσαμε πληροφορίες από το διαδίκτυο. Και στη συνέχεια βγαίναμε στο δρόμο, περπατούσαμε,

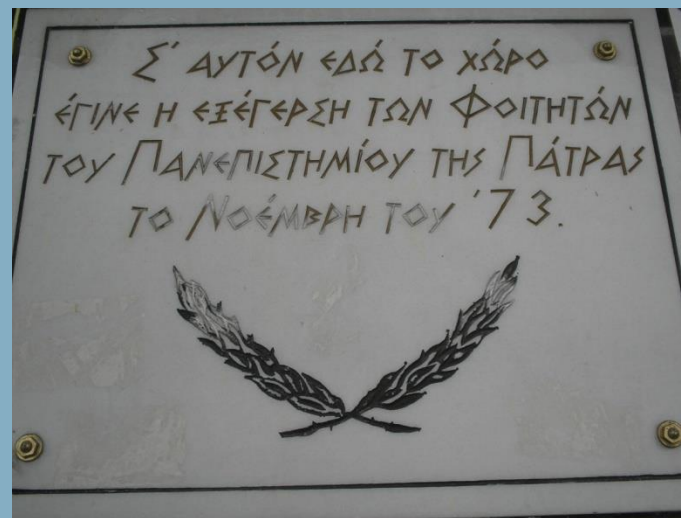
παρατηρούσαμε, βγάzaμε φωτογραφίες, κάναμε στάσεις, διαβάζαμε και συζητούσαμε το υλικό μας.

Λειτουργούσαμε σαν ταξιδιώτες στον τόπο μας.

Προσπαθήσαμε να καταλάβουμε, όσο μπορούσαμε, το παρελθόν, να συνειδητοποιήσουμε το παρόν και να κρατήσουμε κάτι για το μέλλον.

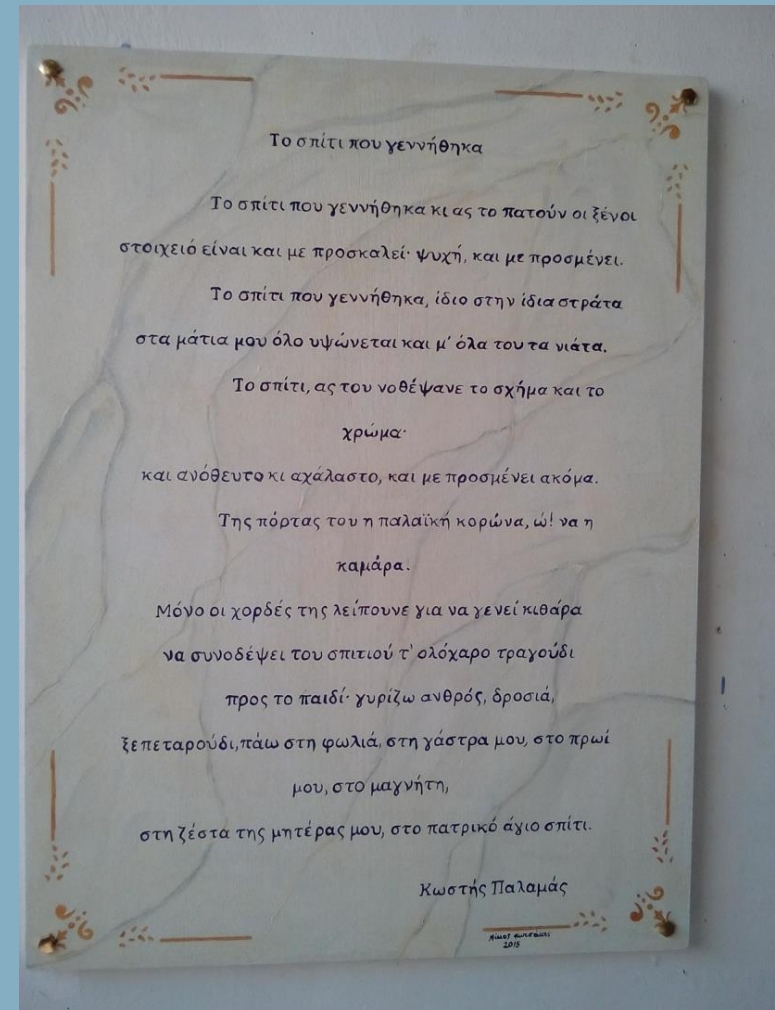

Αφετηρία του οδοιπορικού μας ήταν το κτήριο του σχολείου μας, δηλαδή το **Παλιό Παράρτημα του Πανεπιστημίου Πατρών**. Επικεντρωθήκαμε στον πρωταγωνιστικό ρόλο που είχε αυτό στα γεγονότα του **Νοέμβρη του '73**. Στις αίθουσες που εμείς σήμερα κάνουμε μάθημα οι φοιτητές έκαναν συνελεύσεις, έγραφαν προκηρύξεις, έστησαν ραδιοφωνικό σταθμό και καλούσαν το λαό της πόλης να ξεσηκωθεί κατά της δικτατορίας.

Κρίναμε απαραίτητο να κάνουμε μια σύντομη αναφορά **στο σπίτι που γεννήθηκε ο ποιητής Κωστής Παλαμάς** στην Κορίνθου 241, το οποίο βρίσκεται πολύ κοντά στο σχολείο μας. «Το σπίτι ας του νοθέψανε το σχήμα και το χρώμα, και ανόθευτο κι αγάλαστο, και με προσμένει ακόμα.»

Στην συνέχεια αναζητήσαμε πληροφορίες για το πρόσωπο που έδωσε το όνομα του στο δρόμο του σχολείου μας, δηλαδή τον πατρινό πολιτικό και προεστό **Αθανάσιο Κανακάρη**.

Επόμενος σταθμός στον ίδιο δρόμο ήταν το **παλιό κτήριο της Ασφάλειας Πατρών**, όπου βασανίστηκαν για τις δημοκρατικές ιδέες τους φοιτητές και απλοί συμπολίτες μας στα χρόνια της Δικτατορίας.

Συνεχίσαμε με την συνοικία του Βλατερού. Διαπιστώσαμε τη σπουδαιότητα της περιοχής στα βυζαντινά χρόνια. Εκεί υπήρχαν πολλά εργαστήρια βαφής μεταξωτών υφασμάτων. Άλλωστε η περιοχή πήρε το όνομά της από την πορφύρα, το βλάττιον όπως την έλεγαν οι Βυζαντινοί.

Επίσης κάναμε αναφορά στις περιοχές:

🌸 **Κρητικά**, όπου κατά την Κρητική Επανάσταση του 1866 αρκετοί κρητικοί πρόσφυγες εγκαταστάθηκαν εκεί και

🌸 **Τριτάκη**, βορειοδυτικά του κάστρου, που πήρε το όνομα της από τον κρητικό Συνταγματάρχη Νικόλαο Τριτάκη.

Μια άλλη γειτονιά που επισκεφθήκαμε ήταν αυτή του **Αγίου Διονυσίου**.

Πήρε το όνομά της από τον ναό που έχτισαν οι Ζακυνθinoί προς τιμήν του αγίου τους, οι οποίοι εγκαταστάθηκαν στην Πάτρα μετά το 1829. Στην ευρύτερη περιοχή είχε αναπτυχθεί και η Ιταλική Παροικία της πόλης.

Ένα μνημείο στο οποίο αναφερθήκαμε ήταν η **Αγγλικανική Εκκλησία** της Πάτρας, αφιερωμένη στον Άγιο Ανδρέα που χτίστηκε το 1872 από την Προτεσταντική κοινότητα της πόλης μας. Ο ναός διασώζεται παρά το γεγονός ότι χτυπήθηκε από ιταλικό αεροπλάνο την ημέρα της κήρυξης του Β' Παγκοσμίου Πολέμου.

Με αφορμή την Επέτειο της 28^{ης} Οκτωβρίου παρακολουθήσαμε βίντεο σχετικά με τον βομβαρδισμό της Πάτρας. Εντοπίσαμε στο διαδίκτυο προσωπικές μαρτυρίες επιζώντων και διαβάσαμε αποσπάσματα από λογοτεχνικά κείμενα. Μας προβλημάτισε το γεγονός ότι ο βομβαρδισμός βρήκε απροετοίμαστους τους συμπολίτες μας στις καθημερινές τους ασχολίες, ενώ τα παιδιά της ηλικίας μας βρίσκονταν στο σχολείο τους.

Μια γειτονιά με ιδιαίτερο χρώμα και μυρωδιές που ακόμα και σήμερα παραπέμπει σε εποχές άλλων δεκαετιών είναι το **Μαρκάτο**. Στην πλατεία Καποδιστρίου αναφερθήκαμε στον πρώτο κυβερνήτη της Ελλάδος, του οποίου η προτομή βρίσκεται εκεί, καθώς και στον Σταμάτη Βούλγαρη που δημιούργησε το αρχικό πολεοδομικό σχέδιο της πόλης μας το 1828.

Θα ήταν παράλειψη μας εάν δεν δίνουμε προσοχή σε ένα ιδιαίτερο χαρακτηριστικό της πόλης μας, τις **σκάλες**, που ενώνουν την Άνω με την Κάτω Πόλη. Την ατμοσφαιρική και γραφική Άνω πόλη από τη μια, την πολύβουη και ζωντανή Κάτω πόλη από την άλλη.

Έτσι, σε μια συνάντηση μας ανεβήκαμε τις **σκάλες του Αγίου Νικολάου** και κατευθυνθήκαμε στο κτήριο του **Παλιού Νοσοκομείου**, που εγκαινιάστηκε από τον βασιλιά Όθωνα στις 15 Οκτωβρίου 1857. Επίσης αναφερθήκαμε στον γνωστό γιατρό **Χρήστο Κορύλλο**, διευθυντή και δωρητή του Δημοτικού νοσοκομείου, διανοούμενο, που το όνομα του δόθηκε σε έναν από τους κάθετους δρόμους της περιοχής.

Ακολουθώντας τις σκάλες της οδού Γεροκωστοπούλου φθάσαμε στην πλατεία Αγίου Γεωργίου όπου αναφερθήκαμε στον κρίσιμο ρόλο που έπαιξε η Πάτρα κατά την Επανάσταση του 1821, αφού ήταν η πρώτη επαναστατική εστία μαζί με την υπόλοιπη Αχαΐα. Σε αυτή την συνάντηση μας μιλήσαμε και για τον γνωστό πολιτικό και νομικό Αχιλλέα Γεροκωστόπουλο.

Σε επόμενη συνάντησή μας επισκεφθήκαμε την **πλατεία Τριών Ναυάρχων** που πήρε το όνομα της από τους τρεις Ναυάρχους που πρωτοστάτησαν στα γεγονότα της επανάστασης του 1821, τον Κωνσταντίνο Κανάρη, τον Ανδρέα Μιαούλη και τον Γεώργιο Σαχτούρη.

Μια από τις τελευταίες συναντήσεις έγινε στην **πλατεία Υψηλών Αλωνίων** όπου βρίσκονταν τα αλώνια της σταφίδας στα τέλη 18^{ου} και αρχές 19^{ου} αιώνα. Εδώ έγινε αναφορά στα δύο μνημεία της πλατείας:
στο **άγαλμα του Παλαιών Πατρών Γερμανού** και
στο **μνημείο των εκτελεσθέντων πατριωτών** τα ξημερώματα της 9^{ης} Μαΐου 1944.

Στο πλαίσιο του προγράμματος μας
επισκεφθήκαμε
την μόνιμη έκθεση ζωγραφικής της
Δημοτικής Πινακοθήκης Πατρών

την έκθεση ζωγραφικής «Μνήμες» στην Αγορά Αργύρη»

Μνημοσύνη Βαγγέλη
Μαρουσάκης Στέφανος
Μαυρολάκης Μιχαήλ
Μαυρολάκης Στάθης
Μαυρολάκης Φώτης
Μαυρολάκης Χρυσάνθη
Μαυρολάκης Χρυσάνθη
Μαυρολάκης Μάρω
Μαυρολάκης Έφη
Μαυρολάκης Χρυσίνα
Μαυρολάκης Δημήτρης
Μαυρολάκης Αγγελική
Μαυρολάκης Ελένη
Μαυρολάκης Δώρα
Μαυρολάκης Αντωνία
Μαυρολάκης Οδίσσος
Μαυρολάκης Σοφία Ελένη
Μαυρολάκης Θανάσης
Μαυρολάκης Άγγελος
Μαυρολάκης Ελευθέριος
Μαυρολάκης Άννα
Μαυρολάκης Ανδρέας
Μαυρολάκης Ελένη
Μαυρολάκης Χαράλαμπος
Μαυρολάκης Αλέξανδρος
Μαυρολάκης Χρήστος
Μαυρολάκης Ανδρόνικος
Μαυρολάκης Μαρία
Μαυρολάκης Ευτυχία
Μαυρολάκης Έλλη
Μαυρολάκης Τίος
Μαυρολάκης Κατερίνα
Μαυρολάκης Έφης
Μαυρολάκης Παναγιώτα
Μαυρολάκης Δημήτρης
Μαυρολάκης Νικόλαος
Μαυρολάκης Διονύσιος
Μαυρολάκης Παναγιώτης
Μαυρολάκης Κώστας
Μαυρολάκης Χρήστος
Μαυρολάκης Άννα
Μαυρολάκης Αρθούρος
Μαυρολάκης Νίκος
Μαυρολάκης Κώστας
Μαυρολάκης Φίλιππος
Μαυρολάκης Στέφανος
Μαυρολάκης Βάσω
Μαυρολάκης Κωνσταντίνος
Μαυρολάκης Χρύση
Μαυρολάκης Μαρία
Μαυρολάκης Ιωάννα
Μαυρολάκης Αλέξης
Μαυρολάκης Αριστέλης
Μαυρολάκης Κατερίνη
Μαυρολάκης Ευθυμία

ΜΝΗΜΕΣ
ΜΝΗΜΕΣ
μνήμες

**ΟΜΑΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ
ΕΝΩΣΗΣ ΕΙΚΑΣΤΙΚΩΝ
ΠΑΤΡΑΣ**

ΜΕ ΤΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΤΟΥ
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ
ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΠΑΤΡΑΣ

Επιμέλεια Έκθεσης: Κωνσταντίνα Παπακώστα

Αγορά Αργύρη
12|01|16 - 11|02|16

Εγκαίνια: 12|01|16, 8.00 μ.μ.
ώρες λειτουργίας: 9.00 - 1.00 μ.μ. & 5.00 - 9.00 μ.μ.

**ΕΝΩΣΗ
ΕΙΚΑΣΤΙΚΩΝ
ΠΑΤΡΑΣ**

και
την έκθεση εικαστικών τεχνών
70+1 χρόνια ΕΕΤΕ, στον ίδιο
χώρο.

Στον τελευταίο μας περίπατο νιώθοντας τον ερχομό της άνοιξης στην πόλη μας βγάλαμε κάποιες φωτογραφίες με ανθισμένες γωνιές της Πάτρας τις οποίες και σας τις αφιερώνουμε.

Ανοιξιάτικες γωνιές της πόλης μας

Κλείνουμε τη σημερινή μας παρουσίαση με ένα απόσπασμα από το βιβλίο του Τάκη Τσονάκα «Η γειτονιά»:

Όσα χρόνια και αν περάσουν, ό,τι και αν έγινε στη ζωή μας, ακόμη και στα βαθειά μας γεράματα πάντα στο μυαλό μας θα βρίσκονται τα παιδικά μας χρόνια, και μάλιστα οι αναμνήσεις με το πέρασμα των χρόνων έρχονται συχνότερα και εντονότερα.

Βιβλιογραφία

- Θωμόπουλος Στεφ. Ιστορία της πόλεως των Πατρών. Αχαϊκές εκδόσεις. Πάτρα. 1998
- Ιστορία του Ελληνικού έθνους, τόμος ΙΒ, Αθήνα, Εκδοτική Αθηνών, 1978.
- Ιστορία του Ελληνικού έθνους, τόμος ΙΕ, Αθήνα, Εκδοτική Αθηνών, 1978.
- Καρέλα Μ. Ηλιοβασίλεμα στο Μετζάο. Ελατη, 2004.
- Καρέλα Μ. Πατρινέλλα. Α. Λιβάνη, 2000.
- Κοσμόπουλος Δ.. Δικτατορία και αντίσταση στην Πάτρα. 1967-1974. Πάτρα 2003.
- Λαδάς Β. Η πόλη και ο μύθος. Εκδόσεις ΔΕΠΑΠ Δήμου Πατρέων, 2002.
- Λάζαρης Βασ. Ο λαός και η νεολαία της Πάτρας στον αγώνα κατά της χούντας. Πάτρα. 2003.
- Λάζαρης Β. Πολιτική Ιστορία της Πάτρας, τόμος Β, Αχαϊκές Εκδόσεις.
- Λογαράς Κ., Μια Πόλη στη Λογοτεχνία, Πάτρα, 2001.
- Μόσχος Γ. Η Πάτρα στην κατοχή και στην αντίσταση. Εκδόσεις Πικραμένος.
- Παλαμάς Κ., Άπαντα, 1965.
- Παργινός Ν. Ο κανόνας της ορθής γωνίας. Καλλιγράφος, 2014.
- Σιφονιός Ν. Στην Πάτρα Flashback. Μίνωας 2008.
- Στασινοπούλου Φροίζη Α. Οι άνθρωποι του Μαρκάτου, Αχαϊκές εκδόσεις, 1996.
- Τριανταφύλλου Κ., Ιστορικό Λεξικό Πατρών, 1999.
- Ανδρέας Τσιλίρας, Πανεπιστήμιο Πατρών: 1964 – 2014. Στιγμιότυπα μιας συναρπαστικής διαδρομής, Εκδόσεις Πελοπόννησος, Πάτρα 2014.
- Χριστόπουλος Β. Κάτοικος Πατρών. Κέδρος, 2008.
- Εννέα τόποι αφηγούνται, Υπουργείο Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων, 2007-2013.
- Στα ίχνη της γραφής, Υπουργείο Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων, 2007-2013.

Ευχαριστούμε πολύ για την
προσοχή σας!

